

Angelika Pitoń
11 listopada 2019

248 - tyle przypadków przemocy na tle rasistowskim i antysemickim trafiło w tym roku do "Brunatnej Księgi". Wśród nich homofobiczne kazanie abp. Marka Jędraszewskiego.

„Brunatna Księga” to nazwa publikacji, w której od 23 lat Stowarzyszenie „Nigdy Więcej” opisuje przypadki przemocy oraz dyskryminacji na tle rasistowskim i antysemickim w Polsce. Dokument ten jest uznawany za najbardziej rzetelny i niezależny monitoring przemocy ksenofobicznej w naszym kraju. Działa pod patronatem rzecznika praw obywatelskich Adama Bodnara.

Stowarzyszenie opublikowało właśnie obszerny dokument odnotowujący takie przypadki w 2019 r. Na 55 stronach opisano 248 aktów przemocy i mowy nienawiści, do których doszło w Polsce między 1 stycznia a 2 listopada. Jak wylicza dr Anna Tatar, główna autorka publikacji, to przede wszystkim: skrajnie nacjonalistyczne manifestacje, rasistowskie i homofobiczne wyzwiska, mowa nienawiści w mediach, a także dewastacje cmentarzy i pomników. Lwią część dokumentu wciąż stanowią zajścia z udziałem pseudokibiców – eksponowanie rasistowskich i ksenofobicznych flag na stadionach czy wznoszenie okrzyków o takiej treści.

Przemoc w kierunku osób LGBT rośnie

„Czerwona zaraza już po naszej ziemi całe szczęście nie chodzi, co wcale nie znaczy, że nie ma nowej, która chce opanować nasze dusze, serca i umysły. Nie marksistowska, bolszewicka, ale zrodzona z tego samego ducha, neomarksistowska. Nie czerwona, ale tęczowa” – to za te słowa, wygłoszone w rocznicę wybuchu powstania warszawskiego, abp Marek Jędraszewski trafił do „Brunatnej Księgi”. Homofobia Jędraszewskiego, której często daje wyraz w wywiadach dla prawicowych magazynów, jest jedną z najobszerniejszych – obok brutalnego ataku na uczestników Marszu Równości w Białymstoku – notatką w księdze. Jest to też jedyny wpis dotyczący duchownego, zmienny o tyle, że jak wskazuje dr Anna Tatar, główna autorka publikacji: – W tym roku większość aktów przemocy była skierowana w stronę mniejszości seksualnych. Pogarda względem nich przejawia się głównie w wypowiedziach publicznych polityków, dziennikarzy, a także duchownych i znajduje poklask. Do Sejmu dostali się działacze Konfederacji, którzy żądają „batożenia” jako kary za homoseksualizm (Grzegorz Braun), zapowiadają „wykopanie LGBT z polskiej przestrzeni publicznej” (Robert Winnicki) czy przewidują „wyrżnięcie elit, które popierają zbrocenia” (Janusz Korwin-Mikke). Prokuratura, która badała wypowiedź Marka Jędraszewskiego, uznała, że wypowiedź duchownego nie propaguje faszyzmu, a wręcz odwrotnie. Oddaliła także wniosek o zbadanie jej pod kątem nawoływania do nienawiści na tle orientacji seksualnej, ponieważ Kodeks karny pomija ochronę mniejszości seksualnych.

20 aktów nienawiści w Małopolsce. To głównie pseudokibice

Wypowiedź Jędraszewskiego jest jednym z 20 odnotowanych w tym roku w Małopolsce aktów nienawiści. Stowarzyszenie „Nigdy Więcej” zawarło w dokumencie opisywany przez „Wyborczą” styczniowy marsz skrajnych nacjonalistów na terenie Muzeum Auschwitz-Birkenau. Lider manifestacji Piotr Rybak wykrzykiwał: „Czas walczyć z żydostwem i uwolnić od niego Polskę!”, „Czas powstać z kolan i powiedzieć tym najeźdźcom żydowskim: dosyć tego wszystkiego. My jesteśmy panami w tym kraju”. Prokuratura skazała go na 30 godzin prac społecznych, co skomentował zdaniem: „Czy nie powiedziałem prawdy? Kto jest panem we własnej ojczyźnie? My, Polacy, a nie nacja żydowska, której się wydaje, że mogą wszystko. Przyjdzie taki czas już niedługo, że będziecie spier... z tego kraju”.

Na kartach „Brunatnej Księgi” znalazły się także: dwukrotne uszkodzenie muru tarnowskiego kirkutu, dewastacja muru krakowskiego getta, na którym namalowano swastykę i napis: „K... Żydy, wypier... z Polski”, antysemickie napisy na zakopiance, ulicach Tarnowa, Oświęcimia i Nowego Targu, pobicie na tle homofobicznym pod klubem Cocon, a także Marsz Polaków i Polonii zorganizowany w Oświęcimiu przez Witolda Gadowskiego transmitowany przez ONR. Prawie połowę ze wszystkich przemocowych wydarzeń w Małopolsce opisywanych w dokumencie stanowią sytuacje na meczach piłkarskich. W Oświęcimiu na meczu wywieszono transparent z rasistowskim znakiem krzyża celtyckiego i charakterystyczną trupa czaszką Totenkopf, używaną przez SS w obozach koncentracyjnych. W Proszowicach i Tarnowie wywieszano banery obraźliwe wobec osób LGBT.

Rekord kiboli Wisły

Rekordowo, bo aż czterokrotnie, na łamach tegorocznej „Brunatnej Księgi” pojawili się pseudokibice Wisły Kraków. Stowarzyszenie odnotowało zachowanie kiboli „Białej Gwiazdy” podczas meczu derbowego w marcu (które zakończyło się zamknięciem sektora C na jeden mecz i 20 tys. zł grzywny dla klubu) oraz we wrześniu, kiedy wielu kibiców włożyło koszulki z napisem „Śmierć żydowskiej k...”. Do księgi trafił też transparent „Wisła przeciwko pedałstwu” oraz baner upamiętniający lidera faszystowskich „kibiców” zespołu Lazio Rzym, ps. „Diabolik”. Ten zginął w sierpniu w porachunkach mafijnych.

<https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,25397711,abp-marek-jedraszewski-w-brunatnej-ksiedze.html>